

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Lužec nad Vltavou, okres Mělník

1. máje 4, 277 06 Lužec nad Vltavou

Identifikátor školy: 600 047 687

Termín konání inspekce: 7. - 10. březen 2005

Čj.:	b3-1091/05-5221
Signatura:	oc3cy122

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní školy Lužec nad Vltavou, okres Mělník (dále jen škola), která hospodaří od 1. ledna 2003 jako příspěvková organizace, je Obec Lužec nad Vltavou, se sídlem 1. máje 176, 277 06 Lužec nad Vltavou. Základní škola sídlí v účelové budově, která je majetkem obce.

Součástí školy jsou mateřská škola s kapacitou 80 dětí, základní škola s kapacitou 250 žáků, školní družina s kapacitou 40 žáků a školní jídelna s kapacitou 190 jídel. Základní škola má devět tříd a devět ročníků (1. - 9.). V tomto školním roce ji navštěvuje celkem 188 žáků. Do školní družiny s odpoledním provozem (od 11:00h do 16:00h) je k pravidelné docházce přihlášeno 25 žáků. Mateřská škola s celodenním provozem má dvě třídy. Školní jídelna a mateřská škola sídlí na odloučením pracovišti na adrese 9. května 97, 277 06 Lužec nad Vltavou. V základní škole se vzdělávají žáci z Lužce a přilehlých obcí Jeviněves, Spomyšl, Vraňany, Ledčice, ojediněle i z Mělníka.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda na prvním stupni základní školy; matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis a volitelný předmět informatika na druhém stupni základní školy.
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole.
- Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda na prvním stupni základní školy; matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis a volitelný předmět informatika na druhém stupni základní školy.
- Tematická inspekce „*Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení*“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V pěti třídách prvního stupně základní školy zajišťuje výuku českého jazyka, prvouky, přírodovědy a vlastivědy pět pedagogických pracovníků, tři z nich nemají odbornou kvalifikaci. Z pěti vyučujících matematiky prvního stupně nespĺňují kvalifikační předpoklady dva. Přírodopis a zeměpis vyučují tři pedagogičtí pracovníci, dva z nich jsou bez odborné kvalifikace. Matematiku a fyziku na druhém stupni vyučují tři odborně kvalifikovaní učitelé. Dva z těchto učitelů jsou pracující důchodci. Dvě učitelky druhého stupně mají mnohaletou praxi v základní škole. Zbývající učitel pracoval ve střední škole a v základní škole působí třetí školní rok. Ten také absolvoval kurz pro koordinátora a správce základního provozu počítačové sítě a vyučuje volitelný předmět informatika.

Funkcí výchovné poradkyně je pověřena učitelka bez odborné kvalifikace pro výuku v základní škole. Vzhledem k tomu, že má ukončeno jen středoškolské vzdělání nemůže absolvovat kvalifikační studium výchovného poradenství.

Bez odborné kvalifikace je také učitel, který pracuje jako školní metodik prevence. V rámci přípravy na tuto práci absolvoval několik vzdělávacích akcí (kurzy k primární prevenci sociálně patologických jevů, k tvorbě a realizaci minimálních preventivních programů ve škole, k nápravě specifických poruch učení a chování).

Při vytváření úvazků ředitelka využila v maximální možné míře odbornou kvalifikaci a zkušenost učitelů.

Organizační strukturu školy stanoví *Organizační řád*, který uvádí vnitřní uspořádání školy a v obecné rovině vymezuje pravomoci, vzájemnou zastupitelnost a podřízenost vedoucích pracovníků. Konkrétní kompetence, které jsou pracovníkům přiděleny účelně, jsou stanoveny v pracovních náplních, u vedoucích pracovníků v dokumentu *Delimitace úkolů*. Kromě *Organizačního řádu* se zaměstnanci řídí dalšími vnitřními předpisy *Vnitřní řád školy*, *Pracovní řád*, *Povinnosti učitelů konající dozor nad žáky*, *Vnitřní platový předpis* atd. (v době inspekce ještě nebyly dokumenty aktualizovány v souladu s platnými právními předpisy k 1. lednu 2005). Tyto dokumenty zohledňují specifické podmínky pracoviště. Veškerá činnost školy se řídí *Plánem činnosti*, který vychází z koncepčních záměrů školy, je průběžně aktualizován v měsíčních plánech. Vnitřní informační systém je funkční, potřebné informace jsou všem pracovníkům dostupné, vedení školy využívá pro jejich informování možnost každodenního osobního jednání a informační nástěnky ve sborovně.

Oficiálním poradním orgánem ve škole je pedagogická rada. Ze zápisů z jednání rady je patrné, že věnuje velkou pozornost nejen hodnocení prospěchu a chování žáků a operativní organizaci, ale také jsou zařazovány bloky, kterými je nahrazována činnost metodických orgánů, jsou předávány informace a poznatky z různých vzdělávacích akcí. Učitelé se poměrně systematicky teoreticky seznamují s efektivními výukovými metodami, pravidelné vstupy mají také výchovná poradkyně a metodik prevence. Při poradách se řeší veškeré společné školní problémy, závěry svědčí o věcných řešeních, která vedou k plánování průběžných změn. Podle potřeby jsou svolávány *organizační porady* směrem k pedagogickému sboru, provozním zaměstnancům nebo vedoucím pracovníkům. Z těchto jednání jsou vedeny záznamy s konkrétními závěry, termínem plnění a osobní zodpovědností.

Kontrolní systém postihuje veškeré oblasti, úkoly pro školní rok stanoví *Plán kontrolní činnosti na I. a II. pololetí školního roku 2004/2005* vypracovaný ředitelkou školy a jejím zástupcem. Kontrolní činnost je jasně vymezena pro oba vedoucí pracovníky, včetně kontroly výchovně-vzdělávací činnosti, vedení třídní dokumentace, žákovských prací a žákovských knížek. O vykonaných kontrolách jsou pořizovány zápisy. Svá zjištění oba vedoucí pracovníci vždy se zaměstnanci projednávají a je-li třeba, přijímají opatření ke zlepšení stavu. V průběhu inspekce ředitelka i její zástupce využili možnosti hospitovat se školními inspektory. Oba měli stanoveny cíle hospitační činnosti. V pohospitačních rozborech dali možnost vyučujícím se k hodině vyjádřit, ve všech případech byl rozbor veden taktně, ale kriticky s jasnými závěry pro další činnost pedagogů.

Zájem pedagogických pracovníků, zejména u nekvalifikovaných, o zkvalitnění vzdělávací práce prostřednictvím sebevzdělávání je velký. Výběr seminářů a kurzů velmi dobře koresponduje s potřebami a koncepcí školy, je plánovitý. Ředitelka školy a její zástupce se zaměřují především na management školy, učitelé převážně na metodiku jednotlivých předmětů. Všichni vyučující absolvovali základní kurz počítačové gramotnosti v rámci projektu Internet do škol. Škola má vypracovaný systém práce se začínajícími a nekvalifikovanými pracovníky. O jeho existenci jsou vedeny písemné doklady z předcházejících let. V letošním školním roce ve škole tito pracovníci nejsou. Neformální spolupráce mezi učiteli téhož předmětu je ve škole běžná a trvá. Odvíjí se na bázi každodenních osobních kontaktů. Dokladem jsou např. některé poznámky v zápisech z pedagogických rad, návaznosti v tematických plánech. Běžnou kontrolu a vedení nekvalifikovaných učitelů převzala ředitelka školy.

Systematický rozbor výsledků hospitační činnosti, účast na dalším vzdělávání, realizace nových poznatků ve vzdělávací práci včetně sebehodnocení učitelů mají zásadní vliv na jejich další profesní růst. Tato skutečnost se pozitivně projevila v hospitovaných hodinách zejména u učitelů bez odborné kvalifikace.

Personální podmínky vzdělávání včetně organizační a kontrolní činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova základní školy je umístěna v centru obce Lužec nad Vltavou. V areálu školy se nacházejí dílny, školní zahrada a hřiště.

Výukové prostory tvoří devět kmenových tříd, odborná pracovna výpočetní techniky a relaxační učebna. Ve třídách je starší, mnohdy výškově nevyhovující, žákovský nábytek včetně nábytku s úložným prostorem. Klasické uspořádání nábytku ve třídách vyhovuje frontálním metodám práce, málo napomáhá aplikování efektivnějších metod výuky. Také potřebná materiální podpora výuky není dostačující a omezuje se na základní nástroje a na převážně demonstrační pomůcky. Vybavení neumožňuje vždy v dostatečné míře zajistit potřebnou názornost výuky. Pro výuku na prvním stupni jsou třídy, kromě dvou, méně podnětné, na průměrné estetické úrovni. Prostředí v některých třídách druhého stupně má mnohé nedostatky i z hlediska estetického působení na žáka, je v nich nápisy a nákresy od žáků znehodnocený nábytek, potřhané linoleum na podlaze apod. Ve škole není pro žáky druhého stupně zřízena odborná pracovna matematiky ani fyziky. Výuka obou předmětů probíhá v kmenových třídách, které jsou z hlediska vlastní výuky těchto předmětů málo vyhovující, didakticky nepodnětné, speciálně nevybavené. Pro učitele je časově i fyzicky náročné přenášení demonstračních a žákovských pomůcek. Výjimkou je pěkná a nově vybavená odborná pracovna s počítači v přístavbě školy. Je v ní umístěno šest žákovských a jeden ústřední počítač, které škola společně se sítí a základním softwarovým vybavením získala v rámci programu Internet do škol. Starší počítače, které již slouží jen omezeně, pracují jako individuální stanice. Materiální zázemí předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda umožňuje vést výuku názorně. Vyučující mají k dispozici videorekordér, televizor, názorné pomůcky a výukové obrazy. Výuka přírodopisu a zeměpisu probíhá v kmenových učebnách. Učitelé v hodinách využívali mapy, obrazový materiál a literaturu, pomůcky vlastní výroby (zeměpisné kvarteto, křížovky, rébusy), programy na podporu výuky na počítačích a nově vybudovanou okrasnou naučnou zahradu s popisem rostlin a keřů, umístěnou přímo v budově školy.

Pro výuku sledovaných předmětů mají žáci dostatek potřebných učebnic a učebních textů. V matematice a fyzice kromě základních učebnic mohou využívat různé sbírky úloh, tabulky a pracovní sešity. Další pracovní texty učitelé žákům kopírují na starším a poruchovém kopírovacím stroji. Součástí vybavení školy je knihovna obsahující tituly odborné literatury i beletrie.

Kontrolu využívání učebních pomůcek a didaktické techniky provádí vedení školy podle plánu kontrolní činnosti pravidelně během hospitační činnosti.

Škola umožňuje využívat v době po skončení vyučování materiálně-technické zázemí školy pro zájmovou činnost žáků, širší veřejností nejsou její prostory využívány.

Zkvalitňování materiálně-technických podmínek výuky vedení školy věnuje potřebnou pozornost v oblasti technické údržby a úpravy školní budovy i v doplňování didaktické techniky a učebních pomůcek. Plánování obnovy v oblasti materiálně-technického zázemí je racionální, koncepční a odpovídá reálnému stavu, je však omezeno finančními možnostmi. Vedení školy dlouhodobě realizuje rekonstrukci a údržbu školních prostor a budovy. V nové přístavbě školy vznikly jedna odborná učebna, jedna kmenová třída a prostory pro činnost školní družiny, výdejna obědů, sociální zařízení, šatny a bytové jednotky. Současně byla prováděna rekonstrukce staré budovy s výměnou podlahových krytin, osvětlení, instalací umyvadel. V loňském roce byla provedena nová fasáda hlavní budovy a vybudováno školní

hřiště. V příštím školním roce je plánováno postupné vybavení tříd novým nábytkem, pomůckami a didaktickou technikou. Stanovené priority odpovídají potřebám školy. Zjištěný stav materiálního zázemí umožňuje ve sledovaných předmětech realizaci stanovených vzdělávacích cílů. Rezervy jsou ve vybavení tříd zvláště druhého stupně, které jsou pro výuku nepodnětné.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program školy s drobnými nedostatky jak ve vybavení didaktickou technikou tak v podnětnosti učeben, jsou hodnoceny jako průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Učební plán byl zpracován s výhledem na celé období školní docházky současných žáků školy, odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a doplňků, který je rozšířen o prvky programu *Zdravá škola*. Základní plán je doplněn v předepsaném rozsahu volitelnými předměty (VII. ročník – roční kurz základů ekonomiky a účetnictví, VIII. ročník – pololetní kurzy informatiky a technického kreslení, IX. ročník – roční seminář a praktikum ze zeměpisu). Širší nabídka volitelných předmětů je realizována pouze v omezené míře, nízké počty žáků a personální podmínky školy jiné řešení prozatím nedovolují. Výuka informatiky je doplňkem k povinnému předmětu praktické činnosti, jehož náplní v VII. a IX. ročníku je celoroční práce s počítačem. Navíc škola žákům nabízí některé zájmové útvary jako například zdravotěda, kroužek anglického jazyka, aerobik, sborový zpěv, výtvarný kroužek, na jejichž vedení se podílejí učitelé. Vzdělávací nabídka je dále rozšířena širokou škálou mimoškolních akcí (například *Branný závod*, *Dětský den*, kulturní a filmové akce v rámci klubu diváka, *Vánoční akademie*). Proklamovaný učební plán je plněn, ve sledovaných předmětech mu odpovídá dlouhodobě rozvrh hodin, aktuálně jsou s ním také v souladu úvazky učitelů.

Škola vykazuje k 30. září 2004 celkem dvacet tři integrovaných žáků, z toho devatenáct s vývojovými poruchami učení, tři s více vadami (z nichž dva vedle vývojové poruchy učení mají další handicap) a jednoho s tělesnou vadou. Kontrolou osobní dokumentace bylo zjištěno, že byli vykazováni na základě platných odborných posudků a mají v souladu s těmito posudky vypracované individuální vzdělávací programy (dále viz str. 10 a 11).

Povinná a další dokumentace, která zachycuje průběh vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda na prvním stupni; matematika, fyzika, přírodopis a zeměpis na druhém stupni (zápisy v třídních knihách, časově tematické plány učiva) je vedena přehledně a průkazně. Ve sledovaných předmětech prvního i druhého stupně nebylo zjištěno porušování učebních osnov. Také rámec osnov předmětu informatika byl dodržen.

Organizace vzdělávacího procesu splňuje psychohygienické podmínky (počet hodin v dopoledním vyučování, délka přestávek, délka vyučovacích hodin). Vzdělávací činnost je upravena *Řádem školy a Vnitřním řádem školy* (pro pedagogické pracovníky), zahrnuje práva a povinnosti žáků i pedagogů, byl vypracován v souladu s vyhláškou o základní škole, platnou do 31. prosince 2004. Nový školní řád v souladu s právními předpisy platnými od 1. ledna 2005 nebyl v době inspekční činnosti vypracován.

Škola zabezpečuje poskytování poradenských služeb výchovnou poradkyní, školním metodikem prevence, učitelkou, která pečuje o žáky s vývojovými poruchami učení a ředitelkou školy. Pověření pracovníci mají stanoveny konkrétní kompetence, jejich činnost je ředitelkou řízena a pravidelně kontrolována. Přestože velkou část činností zajišťují

nekvalifikovaní pracovníci, jsou celkově poradenské služby na dobré úrovni. Na velmi dobré úrovni je primární prevence sociálně-patologických jevů, poradenství vzhledem k vhodné volbě vzdělávací cesty a k volbě profese. Ředitelka školy při hospitační a další kontrolní činnosti sleduje účinnost metod práce se žáky, kteří potřebují speciálně pedagogický přístup a práci se žáky opakovaně ve škole neúspěšnými. Prozatím spíše na ochotě učitelů jednotlivých předmětů je péče o žáky talentované. Metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do běžných vyučovacích hodin poskytuje kvalifikovaná učitelka, která absolvovala celou řadu kurzů pro nápravu specifických poruch učení. Opatření, která škola přijímá v této oblasti mají dobrý vliv na pozitivní průběh vzdělávání.

Škola informuje rodiče o průběhu a výsledcích vzdělávání a chování dětí průběžně prostřednictvím žákovských knížek, při pravidelně konaných třídních schůzkách a individuálních konzultacích. Širší veřejnosti se škola prezentuje příspěvkem učitelů i žáků do místního měsíčníku *Vltavan* a formou kulturních a sportovních školních akcí a výstav. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004, která je veřejně dostupná, obsahuje veškerá zákonná ustanovení, platná v daném období.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce - první stupeň

Bylo hospitováno v pěti hodinách u pěti vyučujících, tři z nich neměli potřebnou odbornou kvalifikaci pro výuku na prvním stupni základní školy, což neovlivnilo kvalitu výuky po odborné ani metodické stránce.

Aktuální příprava na výuku vycházela z dlouhodobého plánování učiva, které mají všichni vyučující rozpracováno v souladu s učebními osnovami v tematických plánech. Tím byla zajištěna i návaznost učiva na předcházející probíraná témata. Tři vyučující se připravili na výuku pečlivě a zodpovědně, u dvou chybělo v plánování zaměření na činnostní a relaxační aktivity.

Ve třech hodinách využívali učitelé vhodné pomůcky, ve dvou materiální podpora výuky chyběla. Během vyučování nebyla v žádné ze sledovaných hodin využita výpočetní ani audiovizuální technika, i když struktura některých hodin dávala příležitost k jejich uplatnění.

Tři z hodin byly bohaté svým obsahem i rozmanitými činnostmi, vedly žáky k zájmu o učivo. Probíraná látka ve dvou zbývajících hodinách byla prezentována prostřednictvím frontální a samostatné práce. Skupinová práce nebyla zařazena ani v jedné hodině. Ve většině sledovaných hodin učitelé neopomíjeli individuální přístup k žákům, ve dvou z nich byly zadávané úkoly diferencovány. Během sledovaných hodin většina vyučujících opomíjela vedení žáků ke správným návykům při psaní a sezení. V nižších ročnících nebyly před psaním zařazeny uvolňovací cviky.

Ve většině hodin byli žáci průběžně motivováni herními nebo soutěživými prvky, mezipředmětovými vztahy, vhodně volenými pomůckami a vstřícným přístupem pedagogů. V jedné hodině chyběla úvodní i průběžná motivace.

Dva vyučující důsledně vedli žáky k odpovědím celou větou, jeden tuto oblast opomíjel. Během výuky byla stanovena pravidla pro vzájemnou komunikaci. Svým vstřícným a vyrovnaným přístupem vytvářeli vyučující klidnou, nestresující pracovní atmosféru.

Výkony žáků byly v hodinách průběžně hodnoceny pochvalou nebo oceněním pokroku. Pouze v jedné hodině při závěrečném hodnocení se objevilo sebehodnocení žáků. Sešity jsou pravidelně kontrolovány, jejich úroveň je rozdílná. Ze záznamů v žákovských knížkách a v notýscích vyplývá, že žáci jsou hodnoceni jak z písemného, tak z ústního projevu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu český jazyk na prvním stupni základní školy jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice - první stupeň

V průběhu inspekce bylo hospitováno v pěti hodinách u pěti vyučujících, z nichž dva nesplňují odborné kvalifikační předpoklady. Tato skutečnost neměla vliv na kvalitu sledovaných hodin, vyučující vhodně využívali své pedagogické zkušenosti a uplatňovali nové prvky ve výuce.

Pedagogičtí pracovníci se řídí dlouhodobými tematickými plány učiva, které zajišťují návaznost učiva a jsou rozpracovány v souladu s učebními osnovami. Příprava na výuku většiny z nich byla svědomitá. Čtyři vyučující vhodně využívali širší škálu pomůcek jako jsou pracovní listy a kartičky s příklady, nástěnné obrazy, názorné pomůcky. Výuka jedné hodiny probíhala za nedostatečné podpory pomůcek, v hodině byly využívány pouze učebnice, sešity a velmi nepřehledné zápisy na tabuli. V jedné z hodin, organizované v učebně výpočetní techniky, byla účelně zařazena audiovizuální technika.

Většinu hodin vyjma jedné vyučující velmi dobře členili, vhodně měnili organizaci vzdělávací práce a účelně zařazovali relaxační činnosti. Ve dvou hodinách učitelé účelně zařadili skupinovou práci a práci s chybou. Při výkladu nové látky byli všemi vyučujícími zvoleny správné metodické postupy.

Vyučující motivovali žáky v úvodu hodin seznámením s obsahem učiva, v průběhu výuky využívali předchozích zkušeností žáků, které vedly k úspěšnému plnění úkolů. Vhodným motivačními prvky u většiny pedagogů bylo průběžné pozitivní hodnocení, zařazování mezipředmětových vztahů a taktní přístup k nezdaru některých žáků.

Ve třídách panovala klidná a příjemná atmosféra. Pravidla pro komunikaci byla jasně stanovena a žáky dodržována, žáci byli vedeni ke vzájemnému respektování a toleranci. Verbální projev učitelů byl obsahově srozumitelný a věku žáků přiměřený.

V hodinách výkony žáků vyučující hodnotili slovně i známkou. Pouze v jedné z hodin bylo zařazeno sebehodnocení žáků. Na konci vyučování byla čtyřmi učiteli kriticky a s taktem zhodnocena práce žáků v hodině. Jak vyplývá ze zápisů v žakovských knížkách a notýscích převládá hodnocení z písemného projevu žáků.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu matematika na prvním stupni základní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v prvouce, přírodovědě a vlastivědě

Rozdělení učiva do ročníků realizovali vyučující formou časově-tematických plánů, které vycházejí z platných učebních osnov a dobře vypovídají o obsahu učiva v jednotlivých ročnících. Ve sledovaných hodinách byly stanoveny vhodné a přiměřené cíle.

Velmi zodpovědná příprava všech vyučujících pozitivně ovlivnila kvalitu sledované výuky.

V hospitovaných hodinách využívaly učitelky materiálního zázemí, které jim škola poskytuje. Žáci pracovali s učebnicemi, mapou, předtištěným textem. Ve dvou hodinách bylo funkčně využito videoprojekce.

Většina hodin se vyznačovala logickou vnitřní strukturou, která odpovídala stanoveným cílům. Tempo výuky zvolily učitelky vždy přiměřené s ohledem na konkrétní možnosti žáků. Učivo bylo žákům předáváno věcně správně, vždy srozumitelně a v rozsahu odpovídajícím jejich věkovým potřebám.

Vstupní i průběžná motivace byla nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Časté hodnocení a osobní příklad pedagogů výrazně ovlivňoval aktivitu žáků.

V oblasti interakce a komunikace byl zaznamenán citlivý přístup všech vyučujících. Příznivé klima ve třídách vedlo k sociálnímu rozvoji žáků a vzájemnému respektování. Pozitivně působilo klidné vystupování učitelů, jejich přiměřená tolerance.

Hodnocení prováděly všechny vyučující taktně s ohledem na individuální schopnosti žáků, zohledňován byl jejich pokrok. Pozornost byla věnována obsahu i formě projevu. V průběhu hodin nechybělo četné a adresné ocenění žáků pochvalou.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech prvouka, přírodověda a vlastivěda jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopisu a zeměpisu

Přiměřeně stanovené cíle hodin byly vhodně podpořeny využitím pomůcek. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva do jednotlivých ročníků realizovali vyučující zpracováním tematických plánů.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které byly nepodnětné, s nízkou estetickou úrovní. Žáci během výuky pracovali nejen s učebnicemi, ale i s dalším odborným materiálem.

Učitelé během výuky důsledně plnili stanovené cíle. Ve všech hodinách bylo účelně promyšleno střídání skupinové, frontální a individuální práce. Přiměřené pracovní tempo, a individuální přístup učitelů vedly žáky k aktivitě a tvůrčí práci.

Vyučující motivovali žáky ke spolupráci sdělením obsahu a cíle hodiny, využíváním mezipředmětových vztahů a pozitivním přístupem k nim. Při řešení praktických úkolů spjatých s každodenním životem a využíváním zkušeností žáků spolupráce výrazně stoupala. Častým střídáním činností byli žáci vedeni k aktivitě během celé výuky.

Klima tříd, akceptování stanovených pravidel komunikace mezi učiteli a žáky pozitivně ovlivňovalo efektivitu vyučovacího procesu. Vzájemná důvěra vytvářela příznivé podmínky pro realizaci vzdělávacích cílů. Vyučování probíhalo v příjemné a přátelské atmosféře. Žáci mohli vyjadřovat vlastní názory a postoje, vyučující podporovali jejich sebedůvěru.

V průběhu hospitovaných hodin byl vytvořen prostor pro hodnocení práce žáků, při kterém učitelé ocenili jejich pokrok a respektovali individuální schopnosti. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků využíváno nebylo.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech přírodopis a zeměpis jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice – druhý stupeň a volitelném předmětu informatika

Předepsaný učební plán obou předmětů je respektován, výuka probíhá v předepsaném rozsahu. Také nebylo zaznamenáno žádné porušení učebních osnov. Pouze půlroční kurz informatiky neumožňuje zařazení všech doporučených témat, zejména zvládnutí základů algoritmizace a programování. Tematický plán tohoto předmětu posuzovaný s přihlédnutím k dovednostem, které jsou u žáků rozvíjeny v hodinách práce s počítačem, zahrnuje proto jen jejich část.

V úvodu sledovaných vyučovacích hodin učitelé zřetelně vymezili naplánované učivo a formulovali požadavky a úkoly pro vyučovací hodinu. Pozitivně se projevil vliv zkušeností učitelek s prací v základní škole. Cíle se nedařilo vždy splnit v plné spokojenosti učitele i žáků v hodinách, v nichž učitel s krátkou praxí v základní škole dostatečně nepřihlédl k aktuálnímu stavu třídy a nebral důsledně v úvahu návaznosti na předcházející témata. Z hlediska cílů informatiky se ve sledované hodině žáci naučili orientovat se v nabídce dostupného uživatelského softwaru.

Materiální podpora vzdělávání v hodinách matematiky byla velmi jednoduchá, většinou se učitelé spokojili s tabulí a křídou. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi. V polovině navštívených hodin mohli také používat i další učební texty (tabulky, sbírky úloh, namnožené pracovní listy).

Při informatice žáci pracovali s uživatelským programem k procvičování matematického učiva.

Výuka byla ve všech hodinách věcně správná. Byla převážně organizována frontálně. Jen výjimečně žáci spolupracovali ve skupině, skupinová práce však byla vždy zařazena účelně a organizována promyšleně. V některých hodinách geometrie byla opomíjena potřeba dostatečné názornosti, malá pozornost byla věnována rozvíjení představivosti a tvořivosti. Tempo výuky se obecně přizpůsobovalo průměrným žákům, úkoly a nároky na žáky nebyly vnitřně diferencovány.

Zájem o výuku v jednotlivých třídách velmi kolísal, jen některým učitelům se dařilo žáky motivovat. Vzdělávání končilo často u získané vědomosti, v polovině navštívených hodin chybělo propojení teorie s praxí. Ve sledovaných hodinách občas chybělo motivující hodnocení, důsledná práce s chybou.

Žáci navštívených tříd se chovali ukázněně. Vzájemné vztahy ve třídách se jevily jako nekonfliktní. Žáci pod řízením učitelů dobře pracovali, ve většině hodin kladli otázky. Samostatné postupy nevyhledávali. Vlastní názory (nápady) sdělovali výjimečně a pouze tehdy, pokud k tomu byli učitelé vyzváni. Nedostatky byly zaznamenány v komunikativních dovednostech žáků. Odpovědi byly téměř výhradně jednoslovné, některými učiteli byly přijímány a hodnoceny jako dostatečné. Žáci neuměli diskutovat o přiměřeně náročném odborném tématu, přestože pro to v některých hodinách byly vytvořeny vhodné podmínky. V některých hodinách geometrie se také projevíly nedostatky v užívání matematické symboliky a terminologie.

Při sledované výuce se konkrétně hodnotilo jen málo, verbální hodnocení učitelů bylo často neadresné a obecné. V polovině hodin dobře ovlivnila průběh vzdělávání zasloužená pochvala a projevená podpora.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve skupině předmětů matematika – druhý stupeň a informatika je dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice

Výuka fyziky probíhá v souladu s učebními dokumenty programu Základní škola. Personálně je zajištěna odborně kvalifikovanou učitelkou s dlouholetou praxí v základní škole. Učitelka se stále seznamuje s efektivními metodami vzdělávání a aplikuje je přiměřeně do výuky. Sledované hodiny nesly veškeré znaky svědomité a promyšlené přípravy.

Materiálně bylo vzdělávání ve sledovaných hodinách podpořeno tak, jak to podmínky školy umožňovaly. Byly využity dostupné žakovské pomůcky, videonahrávky. Výuka probíhala v pracovních informatiky nebo v kmenových třídách. Učitelka a žáci připravili pomůcky do tříd v průběhu přestávky.

Výuka byla ve všech zhlédnutých hodinách věcně správná, přiměřeně (dostupně) názorná. Organizace pamatovala i na účelné zařazení skupinové práce a řešení problémových úloh. Žáci plnili úkoly přizpůsobené jejich schopnostem. Učitelka využívala učivo také k výchovnému působení na žáky. Projevy žáků svědčily o dobré úrovni motivace. Žáci celkem ochotně vstupovali do nabízených činností. Vztahy mezi žáky a učitelkou byly otevřené, žáci se dokázali slušně tázat, učitelka jim věnovala čas, naslouchala jim a vysvětlovala.

Ve sledovaných hodinách nebyli žáci zkoušeni. Úvodní opakování probíhalo formou dialogu mezi učitelkou a žáky a sloužilo spíše k diagnostice aktuálního stavu vědomostí. Podporující hodnocení bylo využíváno průběžně a poměrně často.

V hodinách žáci projevili praktické znalosti z výuky předmětu, dokázali si propojit učivo se svými zkušenostmi z běžného života.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zjišťování a hodnocení vědomostí žáků provádí škola v předmětech český jazyk a matematika formou čtvrtletních prověrek zadávaných vyučujícími. Vedení školy zjišťuje úroveň vědomostí žáků v těchto předmětech na prvním i druhém stupni prostřednictvím vlastních zahajovacích a pololetních kontrolních prací. Výsledky jsou jak vyučujícími, tak vedením školy analyzovány z hlediska úspěšnosti zvládnutí jednotlivých učebních celků, zjištěné nedostatky slouží jako podklad pro další práci vyučujících. Standardizované testy nejsou v současné době školou zadávány.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Inspekční zjištění tematické inspekce „Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení“ (dále jen SPU)

Ve škole je integrováno celkem 21 žáků s SPU v osmi třídách (2. – 9. ročníků), z nichž dva mají současně i další handicap.

Výuku v předmětech český jazyk a cizí jazyk zajišťuje celkem deset pedagogů, z nichž pět splňuje odbornou kvalifikaci pro výuku v základní škole, speciálně-pedagogické vzdělání nemá žádný z vyučujících. Dva z nich absolvovali specializační kurz se závěrečnými zkouškami, dalších osm se účastnilo seminářů s problematikou výuky žáků s SPU. Učitelka pověřená metodickou činností v oblasti integrace žáků splňuje odborné kvalifikační předpoklady pro výuku na prvním stupni základní školy, absolvovala specializační kurz pro výuku žáků s SPU a pravidelně navštěvuje semináře *Společnosti dyslexie*, jejímž je členem.

Vzdělávání žáků s SPU probíhá v kmenových třídách bez podpory speciálních pomůcek, kterých je pro výuku nedostatek, zcela chybí speciální softwarový program pro práci s těmito žáky. Speciální pomůcky, učební texty a pracovní sešity jsou k dispozici pro velmi malý počet žáků, mnohdy pouze pro jednoho až dva žáky. V běžné výuce učitelé nedostatek speciálních pomůcek nahrazují pracovními listy, které si sami vytvářejí.

Ambulantní dyslektická náprava je organizovaná pro individuálně integrované žáky jednou týdně v kmenových učebnách, při níž jsou uplatňovány reedukační metody za podpory speciálních pomůcek. Individuální vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s odbornými posudky na jejichž tvorbě se podílejí třídní učitelé, vyučující českého jazyka, eventuálně cizího jazyka a matematiky za metodické pomoci učitelky pověřené řešením problematiky integrovaných žáků. S jejich obsahem jsou prokazatelným způsobem seznamováni zákonní zástupci.

Na základě šesti hospitačních vstupů v hodinách českého jazyka (2., 3., 4., 7., 8. a 9. ročník) je průběh vzdělávání integrovaných žáků hodnocen jako velmi dobrý. Vyučující v hodinách přistupovali k těmto žákům diferencovaně, při samostatné práci se jim individuálně věnovali. Většina z nich zadávala žákům s SPU kratší písemné celky, polovina z nich upřednostňovala během výuky jejich mluvní projev. Ve sledovaných hodinách spolužáci tolerovali odlišný přístup a nároky učitelů k integrovaným žákům. V průběhu hodin bylo využíváno převážně slovní pozitivní hodnocení, které žáky povzbuzovalo k dalším činnostem. Na žádost zákonných zástupců byli někteří žáci s SPU z českého jazyka, eventuálně z cizího jazyka a matematiky, hodnoceni v prvním pololetí školního roku 2004/2005 slovně.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mělník je na velmi dobré úrovni. Odborné posudky jsou pro vyučující přínosem pro další práci s integrovanými žáky. Některá vyšetření žáků jsou pracovníky poradny, za předběžného souhlasu rodičů, realizována přímo ve škole.

2. Současný název školy uvedený v rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 19 070/03-21 ze dne 7. května 2003 a ve zřizovací listině ze dne 10. října 2002 není v souladu s právními předpisy platnými od 1. ledna 2005.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004, zpracovaný dne 7. října 2004.*
2. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, čj. 19 070/03-21, ze dne 7. května 2003.*
3. *Zřizovací listina Základní školy Lužec nad Vltavou, ze dne 10. října 2002 včetně příloh č. 1 bez data vydání, č. 2 ze dne 16. ledna 2003 a dodatku ke zřizovací listině ze dne 4. března 2004.*
4. *Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004, ze dne 25. srpna 2004.*
5. *Vnitřní klasifikační řád, čj. 115/00, ze dne 1. září 2000.*
6. *Organizační řád, čj. 473/2003, ze dne 6. ledna 2003.*
7. *Řád školy, čj. 50/98, ze dne 27. srpna 1998.*
8. *Vnitřní řád školy, čj. 112/00, ze dne 1. září 2000.*
9. *Úvazky učitelů pro školní rok 2004/2005 ke dni inspekce.*
10. *Pracovní řád, čj. 2/2004, ze dne 1. ledna 2004.*
11. *Podkladová inspekční dokumentace – základní školy, ze dne 3. února 2005.*
12. *Dotazník pro ředitele před inspekcí, bez čj. a data vyhotovení.*
13. *Rozvrh hodin všech tříd pro školní rok 2004/2005 ke dni inspekce.*
14. *Personální dokumentace učitelů sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005.*
15. *Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005.*
16. *Plán výchovného poradce pro školní rok 2004/2005.*
17. *Minimální preventivní program (vyhodnocení za školní rok 2003/2004, plán akcí na školní rok 2004/2005, podkladové materiály a záznamy).*
18. *Delimitace úkolů – ředitelka, zástupce ředitele ZŠ v Lužci nad Vltavou, ze dne 1. září 2003.*
19. *Plán činnosti zástupce ředitele, ze dne 1. září 2002.*
20. *Pracovní náplně třídních učitelů, ze dne 1. září 2002.*
21. *Povinnosti učitelů konající dozor nad žáky, ze dne 1. září 2002.*
22. *ZŠ Lužec nad Vltavou – Dozory pro školní rok 2004/2005.*
23. *Kritéria pro sebehodnocení zaměstnanců pro školní rok 2004/2005.*
24. *Vnitřní platový předpis, ze dne 27. ledna 2003.*
25. *Plán uvádění učitelů pro školní rok 2003/2004.*
26. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na II. pololetí 2004/2005.*

27. *Plán personálního rozvoje pedagogů pro školní rok 2004/2005.*
28. *Informace pro rodiče k novému školnímu roku 2004/2005.*
29. *Koncepce školy, bez čj. a data vydání.*
30. *Škola podporující zdraví, zpracováno v roce 1999.*
31. *Výchova ke zdravému životnímu stylu, bez čj. a data vyhotovení.*
32. *Plán kontrolní činnosti za 1. a 2. pololetí školního roku 2004/2005.*
33. *Zápisy z organizačních porad za školní rok 2004/2005.*
34. *Zápisy o kontrole za školní rok 2004/2005.*
35. *Závěry z kontrolní činnosti 2003/2004.*
36. *Výsledky kontrolní činnosti I. čtvrtletí 2004/2005.*
37. *Hodnocení prověrek I. čtvrtletí 2004/2005.*
38. *Záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy a zástupce ředitele školy za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.*
39. *Zápisy z pedagogické rady za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.*
40. *Jednací řád pedagogické rady, ze dne 26. listopadu 2003.*
41. *Prověrky žáků ve sledovaných předmětech za školní rok 2004/2005 ke dni kontroly.*
42. *Přehled integrovaných žáků podle tříd ve školním roce 2004/2005.*
43. *Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků pro školní rok 2004/2005.*
44. *Dokumentace integrovaných žáků ve školním roce 2004/2005.*
45. *Přehled akcí ve školním roce 2004/2005.*
46. *Inspekční zpráva čj. 032094/00-2050.*
47. *Protokol čj. 032 95/00-2050.*

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů v základní škole je z větší části zajišťována vyučujícími s odbornou kvalifikací. Většina učitelů si svoje vzdělání doplňuje v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Organizační struktura školy velmi dobře funguje, je promyšlená, jsou jasně stanoveny kompetence a zastupitelnost zaměstnanců. Zavedený kontrolní systém je plánovitý, postihuje veškeré oblasti výchovně-vzdělávací činnosti i provozu školy, opatření přijímaná vedením školy jsou účinná.

Školní prostory jsou pro výuku v základní škole postačující. Škole chybí vhodné vybavení žákovským a úložným nábytkem, didaktickými pomůckami zejména pro výuku fyziky a speciálními pomůckami pro výuku integrovaných žáků. Materiální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program, rezervy jsou, přestože vedení školy věnuje opravám a rekonstrukci budovy pozornost, v modernizaci interieru školy zvláště učeben druhého stupně.

V řízení výuky byly po stránce organizační i metodické uplatňovány u třetiny vyučujících aktivizující metody učení. Ve sledovaných hodinách byly vztahy mezi vyučujícími a žáky vstřícné, ve třídách i v celé škole panovala přátelská a tvůrčí atmosféra. Integrovaným žákům se specifickými poruchami učení je věnována velmi dobrá individuální speciálně pedagogická péče. Na prvním stupni jsou žáci systematicky vedeni k rozvoji komunikativních dovedností, tato oblast je opomíjena u starších žáků druhého stupně.

Vývoj školy od poslední inspekce

V oblasti materiálních podmínek výchovně-vzdělávací práce došlo k mírnému zlepšení, škola je nově vybavena funkční výpočetní a další didaktickou technikou, jejíž využití však v hospitovaných hodinách bylo sporadické. Některé nedostatky v plnění učebních osnov, které konstatovala předcházející inspekční zpráva ČŠI, byly odstraněny, v tomto směru se prohloubila kontrolní činnost vedení školy a přinesla pozitivní výsledky. V celkové kvalitě výuky došlo ke zlepšení a to zejména ve výuce fyziky, ve které byly při minulé inspekční činnosti zaznamenány závažné nedostatky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá, v. r.
Členka týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná, v. r.
Člen týmu	Ing. Václav Groušl	V. Groušl, v. r.

V Kladně dne 1. dubna 2005

Razítko

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 6. 4. 2005

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Mgr. Eva Tejová

Podpis

E. Tejová, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	22. 4. 2005	Čj. b3 – 1091/05-5221
Školská rada	xxx	xxx

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.